

Ärendet

Tillsyn av vuxenutbildning på grundläggande nivå, Komvux Helsingborg i Helsingborgs kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 inlett en tillsyn av vuxenutbildning på grundläggande nivå i Helsingborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Komvux Helsingborg följer gällande bestämmelser om att utbildningen anpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar, att undervisning sker under ledning av lärare, att stöd ges i form av extra anpassningar, att betyg sätts av den eller de lärare som bedrivit undervisning samt att eleverna har tillgång till forum för samråd. Tillsynen har omfattat utbildningen på grundläggande nivå i matematik och svenska som andraspråk.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och annan personal på skolenheten den 5 maj 2026 samt genom en digital intervju med rektorn den 6 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Utbildning utifrån efter elevernas behov och förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framgår att eleverna har olika mål med utbildningen och att de upplever att utbildningen är anpassad på ett sätt som passar dem. Lärare säger att de känner till de mål som eleverna har och att de anpassar utbildningen i enlighet med dessa. Lärare i matematik säger att hen anpassar studietakten till elevernas mål med utbildningen och att hen i samråd med eleven bland annat kan välja att fördjupa undervisningen inom ett visst område som är särskilt viktigt för elevens fortsatta studier eller intressen. Lärare som undervisar i svenska som

andraspråk säger att eleverna, när de är halvvägs genom delkurs 3, får träffa studie- och yrkesvägledaren för att prata om vad de ska göra efter att de läst färdigt delkurs 4 och att dessa samtal bidrar till lärarnas möjlighet att anpassa undervisningen på delkurs 4. Vidare framkommer att undervisning i svenska som andraspråk erbjuds såväl kvälls- som dagtid, medan undervisning i matematik endast erbjuds på dagtid. Rektorn säger att undervisningen är schemalagd på ett sätt som motsvarar de nuvarande elevernas önskemål och att huvudmannen skulle se över undervisningens upplägg om elever önskade att läsa vid andra tider. Rektorn säger även att lärare och övrig personal arbetar för att hjälpa alla elever och att verksamheten bland annat anpassar studietakten efter elevernas behov.

Rättslig reglering

Av 20 kap. 2 § skollagen (2010:800) framgår att utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar.

Enligt förordning (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12) avsnitt 1, Likvärdig utbildning ska i vuxenutbildning hänsyn tas till de enskilda elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Vuxenutbildningen ska stödja de elever som under sin studietid har behov av att kombinera utbildning och arbete. Flexibilitet ska alltid eftersträvas när det gäller utbildningen och det kan handla om plats för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sätt att lära.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område.

Stöd i form av extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

De elever som medverkat vid Skolinspektionens intervjuer och som läser såväl matematik som svenska som andraspråk säger att lärarna har möjlighet att anpassa undervisningen och ge stöd på ett sätt som gör det möjligt för dem att nå målen med sin utbildning. Läraren som undervisar i matematik säger att hen, med stöd av lärarassistenten och specialläraren, kan anpassa undervisningen så att alla elever får de extra anpassningar som de behöver. Läraren ger exempel på extra anpassningar i form av att eleverna får arbeta med uppgifter på olika nivåer, begreppslistor samt att läraren kan förklara på olika sätt. Läraren, specialläraren och

lärarassistenten i matematik säger att specialläraren finns tillgänglig för alla elever som läser matematik vid totalt fem timmar i veckan, både för de elever som har stöd från speciallärare som en extra anpassning och för de elever som tycker att de behöver öva extra på ett visst moment eller få det tydligare förklarad. Rektorn säger att hen inte har någon annan bild än att alla elever får de extra anpassningar de behöver i matematik.

Av inkommen dokumentation samt av informationsinhämtningen framgår att de lärare som undervisar i svenska som andraspråk under föregående termin har tagit del av en kompetensutvecklingsinsats om extra anpassningar. De lärare som undervisar i svenska som andraspråk säger att de med nuvarande elevgrupper och gruppstorlekar har möjlighet att ge samtliga elever extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärarna säger att de anpassar undervisningen efter elevernas behov, bland annat genom att använda liknande strukturer och upplägg i olika moment och delkurser och genom att låta elever som behöver det skriva flera, mindre prov. I inkommen dokumentation och i intervju med speciallärare framkommer att kurserna i svenska som andraspråk löper under tio veckor och att de elever som vid antagningen uppger att de har behov av stöd får detta redan från kursstart. Dock säger specialläraren att extra anpassningar för de elever vars stödbehov konstateras först under kursens gång sätts in för sent, ofta först flera veckor efter det att kursen påbörjats. Rektorn säger att verksamheten kontinuerligt arbetar med att förbättra arbetet med att fånga upp elevernas stödbehov i svenska som andraspråk så tidigt som möjligt, men att det är utmanande att hinna med att göra det tillräckligt snabbt utifrån att kursperioderna är så korta.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, ska eleven ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar.

Undervisning under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I inkommen dokumentation samt av intervjuer med elever, lärare och rektor framkommer att undervisningen i svenska som andraspråk sker under ledning av lärare. Avseende matematik framgår av inkommen dokumentation samt av intervjuer att lärare, lärarassistent samt speciallärare att undervisningen är schemalagd på olika schemapositioner i dessa kurser. Eleverna säger att de har lektioner omväxlande med läraren och lärarassistenten, samt att specialläraren finns tillgänglig vid fem lektionstillfällen i veckan. Läraren och lärarassistenten säger vid intervjuer att läraren ansvarar för undervisningens planering och för alla genomgångar, medan lärarassistenten ger eleverna handledning. Specialläraren säger att hen erbjuder undervisning i mindre grupp i matematik vid fem lektionstillfällen i veckan utifrån det upplägg som läraren planerar. Dessa fem lektionstillfällen riktar sig särskilt till de elever som behöver stöd, men är öppna även för de elever som behöver extra hjälp med vissa moment eller uppgifter. Rektorn säger att det är läraren som bedriver undervisningen i matematik och att lärarassistenten, på hans lektioner, inte bedriver undervisning utan ger eleverna handledning. Vidare säger rektorn att verksamheten, i syfte att klargöra ansvarsfördelningen i undervisningen, har tydliggjort i lärarassistentens tjänstebeskrivning att lärarassistenten har en handledande roll.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med undervisning processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 2 kap. 15 § skollagen framgår att en legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver. Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 2 kap. 13 § tredje stycket och den som bedriver undervisning i fall som avses i 2 kap. 17 § och 18 § andra stycket 1–3.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område.

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av betygskataloger samt av intervjuer med lärare, lärarassistent, speciallärare och rektorn framgår att det är den lärare som bedriver undervisningen som även sätter betyg i kurser i matematik. Läraren som undervisar i matematik säger att hen för kontinuerliga dialoger med lärarassistenten och specialläraren kring hur det går för eleverna i de moment som de tränar på under lärarassistentens och speciallärarens ledning.

Vidare framgår av intervjuer med lärare och rektorn att det är den eller de lärare som bedriver undervisning som sätter betyg i svenska som andraspråk. Såväl lärare som rektorn säger att i de fall flera lärare bedriver undervisning inom ramen för en kurs, sätts betyget gemensamt av dessa lärare. I de fall delar av undervisningen bedrivs av en icke-legitimerad lärare, är det den legitimerade läraren som beslutar om betyg.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 16 § skollagen ska betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 4 kap. 2 § förordning om vuxenutbildning framgår att om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område.

Elevernas tillgång till forum för samråd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever säger vid intervju att de har synpunkter på skolmiljön men att de inte känner till om det finns några forum för elevinflytande, så som elevråd. Personalen säger vid intervju att det finns ett elevråd men att det har varit

svårt att få elever att medverka, vilket de tror beror på att många elever endast studerar på skolan under korta perioder. Rektorn säger att det finns en inarbetad struktur med elevråd, som de biträdande rektorerna håller i med respektive elevgrupp. Lärarna informerar eleverna om elevråden tre veckor innan de hålls och försöker få någon elev från varje elevgrupp att medverka. Rektorn säger att det vid elevråden bland annat lyfts sådant som framkommit i elevenkäter samt lokalfrågor, men att eleverna under det senaste året även har lyft trygghetsfrågor med anledning av händelserna i Örebro.

Rättslig reglering

Av 4 kap. 13 § skollagen framgår att det vid varje skolenhet ska finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Ulrika Kolben Waaranperä

Föredragande
Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Tomas Karlsson medverkat.